

PO STOPÁCH SKRBENSKÝCH

Dlouhodobými majiteli šenovského zámku

Šenov u Ostravy je město s bohatou historií, která je neodmyslitelně spjata s rodem Skrbenských z Hřiště. Jeho členové ovlivňovali osudy Šenova **po téměř tři staletí** a jejich dědictví je patrné dodnes.

Prvním držitelem Šenova byl **Václav** Skrbenský z Hřiště (†1590), **jeden ze čtyř bratrů narozených ve Skrbeni**, který jej získal roku 1576. Ovšem prvním majitelem, jehož tvář je nám známa, byl jeho bratr **Jaroslav** (†1603). Jeho podoba je vytesána do kamenného basreliéfu, který se nachází v kostele Prozřetelnosti Boží v Šenově, jde tedy zároveň o **první podobiznu skrbenského rodáka**. Nástupcem Jaroslavovým se stal jeden z jeho synů **Jan** Skrbenský (1585-1665), který se Šenova ujal kolem roku 1608 a roku **1658 byl povýšen do stavu svobodných pánů, tedy baronů**. Jeho syn **Karel Dětrich** Skrbenský (1619-1692), přísedící zemského práva Těšínského, se oženil s Alenou Rostkovou ze Bzí až ve svých 64 letech. Z tohoto svazku se ještě narodili dva synové. Starší z nich **Karel František** Skrbenský (1684-1768) se stal nejvýznamnějším majitelem šenovského panství. Zajímavostí je, že aby urovnal majetkové spory s rytířskou větví Skrbenských, pojal sobě za manželku svou příbuznou, **Heleň Markétu** Skrbenskou z Hřiště, a měli spolu 12 dětí.

Karel František Skrbenský se stal c. k. tajným radou, komořím a zemským hejtnanem knížectví Těšínského. Jím končí éra protestantského vyznání baronů Skrbenských. Za svého života rozšířil šenovské panství o vsi Petřvald, Velké Kunčice, Vratimov, Řepiště, Rakovec, Václavovice a Horní Datyně. K jeho nejvýznamnějšímu počínu však patří stržení starého dřevěného kostela, který byl zasvěcen sv. Mikuláši, a výstavba nového barokního chrámu zasvěceného Prozřetelnosti Boží.

Kostel Prozřetelnosti Boží v Šenově byl postaven v roce **1764** a určitě stojí za návštěvu. Bývá nazýván „Perlou Slezska“, a to nejen pro svou zajímavou historii, ale i urbanisticko-architektonické řešení. Zvláštní je také svou „obrácenou orientací“, tzn. vchodem z východu, a **umístěním čtyř basreliéfů postupných majitelů šenovského panství z řad Skrbenských v interiéru kostela**.

V rukou Skrbenských byl zámek s panstvím až do roku **1867**, kdy jej poslední majitel z tohoto rodu, **Anton** Skrbenský (1791-1882), prodal a přesídlil do Vídně. Zámek pozdějšími majiteli nebyl udržován a jeho chátrání také urychlila zde ubytovaná maďarská vojenská jednotka v roce 1917. Roku 1924 se dokonce část zámku zřítíla a z podnětu majitele hraběte Larische-Mönnicha byl roku **1927 zbořen**. Budova dnešní Základní umělecké školy Viléma Wünsche je jedinou dochovanou součástí šenovského zámku (dříve dům správce zámku). **Zámecký park** v Šenově je zmiňován již v 17. století.

Kostel Prozřetelnosti Boží v Šenově

V současné době má rozlohu takřka 3 ha. **Od roku 1999 je park kulturní památkou**, a to jak pro svou dendrologickou, tak historickou hodnotu. V parku se vyskytuje mnoho druhů dřevin, z nichž nejvýznamnější jsou buk lesní červenolistý, jasan ztepilý, ořešák popelavý či šáchor tříplátečný. Park prošel a stále prochází mnoha proměnami, aby vzniklo příjemné propojení historie, přírody a možností aktivního odpočinku nejen šenovských občanů.

Matěj Vymětal

REKONSTRUKCE PŘEJEZDU – termíny jednotlivých etap

V květnovém čísle Inforu jsme informovali o plánovaném postupu při rekonstrukci přejezdu.

Nyní již víme konkrétní termíny jednotlivých etap:

1. etapa 30. 6. – 14. 8. – uzavírka přejezdu, objížďka přes provizorní cestu spojující Jos. Fialy a Nádražní

2. etapa 15. 8. – 22. 8. – přejezd kyvadlově průjezdný, rekonstrukce vozovky na straně u sportovního areálu

3. etapa 23. 8. – 30. 8. – přejezd kyvadlově průjezdný, rekonstrukce vozovky na straně u dětského hřiště

4. etapa 31. 8. – 30. 9. – přejezd průjezdný, výstavba točny mezi železnicí a domem Jos. Fialy 2

Na obecním úřadě je již vystavena ohlávka pro koně Lva kardinála Skrbenského z Hříště

Na loňských slavnostech 850 let obce daroval přímý potomek rodu Skrbenských z Hříště, Prof. Dr. Gobert baron von Skrbensky, obci koňskou ohlávku – originální část koňského postroje pro slavnostní kočár pražského arcibiskupa Lva kardinála Skrbenského z Hříště. Ohlávka je vyrobena z těžké hovězí kůže v Praze po roce 1901, s mosaznými ozdobami a erby Lva Skrbenského z doby jeho působení jako pražského arcibiskupa (1899–1916).

Po přijetí tohoto vzácného daru byla na zakázku vyrobena koňská hlava z více než 200 let starého dubu. Autorem je pan Zdeněk Lamka, řezbář z Teplic. Následně

byl vyroben i nový nábytek do předsíně obecního úřadu panem Michalem Baštou. Nyní je již dílo hotovo a ohlávku si lze prohlédnout kdykoliv v úředních hodinách.

Hledá se účetní na obec!

Obec Skrbeň vyhlašuje výzvu na obsazení volného pracovního místa – účetní/rozpočtář. Přihlášky lze podávat do 17. 6. 2025 15:00, nástup možný od 1. 7. 2025. Více informací na www.skrben.cz/dbimg/vyzva_ucetni.pdf

Tábory v Protivanově

2. díl: Co jsme si odnesli do života

V prvním díle jsme se věnovali historii a stručnému popisu našeho tábora. Dnes se více zaměříme na zkušenosti a znalosti, které jsme si z něj odvezli.

Tábor v Protivanově pro nás není jen deset dní strávených v přírodě – je to místo, které nás formuje. Do Protivanova jezdíme na pouhých pár dní v roce, nezdá se to jako dlouhá doba, ale jak se roky sčítají, do života se nám více a více promítají táborové zkušenosti. Každý z nás se tam něco nového naučil a poprvé zažil věci, které by jinak nikdy nezkusil. Mnohým z nás se

tak otevřely v životě cesty, které by jinak zůstaly zavřené.

Za pár dní se toho člověk naučí víc než za týdny jinde. Umíme rozdělat oheň na tři zápalky, bez papíru, jen se suchou chrástkou, někteří zvládnou i křesadlem nebo lupou. Uvaříme bramborový guláš v kotlíku, opečeme makrelu, palačinky nebo upečeme chleba na kameni. A když není trouba, postačí omotané těsto na klacku. Naučili jsme se odolávat nepohodlí – zvládneme déšť, chlad i spaní pod širým nebem. Spali jsme v teepee, v hamace i v lese pod hvězdami. Odvažujeme se tvrdit, že noční obloha na louce v Protivanově je nejkrásnější. Příroda je na táboře všude kolem nás a život v ní se nám díky táborům stal přirozenějším, učíme se rozpoznat stromy, zvířata, změny počasí, rytmus dne.

Vedoucí nás naučili pracovat s buzolou a orientovat se v mapách i v terénu. Za ta léta jsme si odvezli i dovednosti práce se sekerou, pilou a dalším nářadím. Zvládneme pověsit hamaku nebo postavit přístřešek, avšak v případě potřeby usneme kdekoli. Už nikam zkušený táborník nejezdí bez vlastního polštářku a teplých ponožek, to je základ dobrého spánku.

Noční hlídky jsou zkouškou odvahy. V tichu a tmě překonáváme strach, učíme se důvěřovat sobě i ostatním. Na táboře spolupracujeme, plánujeme, ale také improvizujeme. Protože ne všechno se dá předem připravit, tak už to v životě chodí.

Tábor nás učí hodnotám: poctivosti, pokoře, úctě a vzájemné pomoci. Učí nás, že mobil a internet k životu nepotřebujeme, zato přátele, čelovku, nůž a odhodlání – ty ano. Každý, kdo na táboře někdy byl, si odnesl něco, co ho bude doprovázet celý život.

Jednou větou na závěr lze říct, že tábor pro nás je radostnou školou pro život k nezaplacení – něco jako dobrá rodina, kam může člověk patřit.

3. díl: Co a jak funguje

V dnešním díle našeho seriálu o táborech v Protivanově si lépe prohlédneme jeho stěžejní místa, která sice můžeme znát z každodenního života, avšak jejich vzhled a funkce je oblečena do táborového kabátu. Máte hlad? Hurá do kuchyně.

Táborová kuchyně je snad nejdůležitějším místem, pod plachtami dvou armádních stanů se řeší všechny problémy. Samozřejmě slouží jako místo pro snídani, oběd i večeři, avšak je to i prostor pro vyrábění a trávení času, v noci je v kuchyni schovaná noční hlídka, a když náhodou prší, v připojené jídelně se hrají hry a suší věci, je to jeden z vnitřních prostorů, kam se vejde celé táborové společenstvo. O jídlo se starají obětavé kuchařky, vaří se na kamnech, suroviny uchováváme ve sklípku nebo bednách. Dřevo připravují táborníci. Tábor spotřebuje asi 200 litrů pitné vody, ta se každý den dováží z Protivanova.

Jak může vypadat umývárka uprostřed lesa? Pár palet, nerezová umyvadla a jedna vojenská sprcha s dvěma místy na sprchování. Sprchujeme se užitkovou vodou z cisterny, kterou dováží hasiči. Pokud si chceme dopřát luxus v podobě teplé vody, musí se nejdříve zatopit v kamnech, a aby voda vůbec tekla, musí jiný táborník pumpovat a přikládat.

Specifickým místem jsou i záchody, naše čtyřmístné dřevěné latríny. I starost o ně patří k povinnostem táborníků, hlavně pak večerní zahrabávání lopatami a přes den doplňování vody na mytí rukou.

Scházíme se několikrát denně, těsně u tábořiště se nachází prostá lesní kaple, kde se ráno setkáváme k modlitbě a popřání si hezkého dne, uprostřed tábořiště se rozprostírá náměstíčko se stožárem a vlajkou. Tady probíhají nástupy, rozdělování úkolů i hry. Kolem dokola stojí podsadové stany, ve kterých spí děti. Večer se všichni scházíme u ohniště. Zpíváme, hrajeme hry, přejeme si dobrou noc. Když prší, schováme se do teepee.

Na každém místě, na každém kroku pak funguje i naše táborová společnost. Všichni se podílíme na správném chodu, přispíváme, jak nejlépe dovedeme. Starší pomáhají mladším, skupinky plní služby, vyšší pomáhají menším vyhazovat spacáky na plachtu, aby proschnuly, vedoucí se starají o program, o zábavu, o technické záležitosti, někdo vždy rozdělá oheň, v noci jsme střeženi hlídkou, vždy někdo jezdí pro vodu a chodí na dřevo.

Z dětí postupně rostou noví vedoucí a my jim předáváme vše tak, aby náš tábor mohl pokračovat ve stejném duchu i do budoucna.

Adéla Bačiková
a Radek Stejskal

SENIORKLUB SKRBEŇ

Hodování s našimi kuchařkami

Rok uplynul ještě rychleji než ten minulý a my se opět připravovali na hodové oslavy – oslavy svátku sv. Floriána, patrona naší obce. Především naše členky – kuchařky, které si pro letošní příležitost nachystaly soutěž v pečení plněných rohlíčků.

A opravdu bylo co ochutnávat, neboť soutěžící, opřené o své letité zkušenosti a vybavené moudrostí svých maminek a umem svých rukou, přinesly 19 soutěžních vzorků. A proto opravdu nebylo jednoduché pro devítičlennou porotu vybrat ve dvou hodnotících kolech ten nejlepší.

V prvním kole se hodnotil vzhled a ve druhém chuť. Obtížné hodnocení pro porotu dokládá fakt, že mezi prvním, druhým a třetím místem byl rozdíl dva body. Nejlepší kuchařkou byla vyhlášena paní Brokešová Marie, druhé místo získala Bodláková Jana a třetí místo patřilo Zbořilové Zdeně. Soutěže se zúčastnil jediný muž – pan Sulovský Josef (hospoda Na Návse), po jeho rohlíčcích se jen "zaprášilo". Byly výborné. Předsedkyní poroty byla paní Hesová, předsedkyně KRS Olomouc, která nám po vyhodnocení soutěže zazpívala se svým synem. Milým a vzácným hostem byl také pan JUDr. Škurek Martin, PhD., náměstek hejtmána Olomouckého kraje, který nám přispěl cenami pro vítězky soutěže. Ceny pro soutěžící věnovala i KRSOL, Obecní úřad Skrbeň a Seniorský klub Skrbeň, které obdržel každý, kdo se soutěže zúčastnil. Letošní sobota 3. května tak byla voňavá a chutná i pro naše hosty, kteří se soutěžního odpoledne zúčastnili v hojném počtu, a kteří si také pochutnali na soutěžních vzorcích.

Od 8. do 13. května se skupinka našich členek zúčastnila, jak každoročně, otvírání lázeňských pramenů v Lu-

hačovicích. Celou dobu nás provázelo krásné počasí, moc jsme si pobyt i procedury užily.

Druhá skupina se byla 11. 5. podívat na hody do Samotíšek. Hlavním cílem byla výstava vyšívaných obrazů, o kterých jsme měli besedu na poslední schůzce.

Ve středu 14. května jsme přijali pozvání seniorů z Litovle a odjeli do Tří Dvůrů soutěžit v petanque. Byl to již druhý ročník krajského turnaje, kterého se zúčastnilo 20 dvojic. Pozvání přijaly rovněž dvě družstva ze spřáteleného Hradce Králové. Za Seniorský klub Skrbeň startovaly čtyři dvojice: Sedláček J. + Tomášek J.; Au I. + Staněk J.; Bodláková J. + Bodlák V.; Protivánková J. + Brokešová M. Přestože tento sport nemáme příliš zažitý (na rozdíl od Litoveláků, kteří petanque hrají téměř 30 roků), nejlepší naše dvojice Ivan Au a Jenda Staněk obsadili 10. místo. Rovněž byla oceněna dvojice Janka Protivánková a Marie Brokešová, jako jediné pouze ženské družstvo, které se umístilo na 11. místě.

V pátek 16. května jsme přispěli opět výraznou měrou ke zdárnému průběhu akce „Jdeme celá rodina“, kterou pořádala Krajská rada seniorů. Tato akce se konala v areálu koupaliště Poděbrady, kde na zvolené trase byla vytvořena stanoviště, kde účastníci zábavnou, nesoutěžní formou, prováděli různé dovednosti, za které dostali sladkosti a po absolvování všech stanovišť pak v cíli obdrželi odměnu ve formě specialit z udírny a dostali upomínkové předměty. Členky našeho klubu zajistili čtyři z deseti stanovišť, proto jim právem patřilo poděkování od předsedkyně KRS Olomouc paní Mileny Hesové.

To byla jenom část našich akcí pořádaných v květnu, čeká nás ještě pravidelná schůzka s cestovatelskou besedou o Tenerife, zájezd na zámek Lysice a Půvkevní jeskyně, bowlingový turnaj pořádaný KRSOL a v neposlední řadě Krajské sportovní hry seniorů.

O jejich průběhu vás budeme informovat příště.

Janka Protivánková
a Vladimír Bodlák

Skrbeňský INFOR
Červen 2025

Vydává obec Skrbeň se sídlem: Na Návsi 2, 783 34 Skrbeň
IČO 00635693 | ev. číslo – MK ČR E 10057

e-mail: obec@skrben.cz | www.skrben.cz